

گفت و گو با مریم بحرالعلومی کارگردان فیلم شهر بانو

ضدقهرمانی که تبدیل به قهرمان می شود

مخاطبان در اقصی نقاط جهان را با خود داشته باشد. در مورد «شهربانو» نیز وجهه مادرانه در جذب مخاطبین داخلی و خارجی بهتر عمل کرده تا اینکه وجهه زنانه بخواهد توجهی را به خود جلب کند.

با این تفاسیر در فیلم «شهربانو» شاهد این هستتیم که تقریباً همه مردان فیلم مشکلاتی دارند. به عنوان مثال پدری که سال هاست بدون اینکه دلیل آن مشخص باشد خانواده خود را ترک کرده است. در مقابل شهربانو که سال ها در زندان بوده قهرمان قصه است. این موضوع را می پذیرید؟

خیر. شکر خدا نویسنده فیلم یک مرد بوده است و هرگز نمی توان ضد مرد بودن را به فیلم اطلاق کرد. علاوه بر این شخصیت های خانم قصه نیز با مشکلات بسیاری مواجه هستند؛ در مقابل پسر داستان نیز مظلوم است. حتی در پایان داستان با پرداختن به داستان پدر نشان داده می شود که همه شخصیت های فیلم قربانی تصمیم قهرمان داستان هستند. از صحبت کارشناسان و منتقدانی که درباره فیلم صحبت کرده اند، وام می گیرم که می گویند اتفاقاً ضدقهرمان در فیلم «شهربانو» تبدیل به قهرمان می شود و این قهرمان و ضدقهرمان بودن مردان و زنان قصه را در بر می گیرد. در حقیقت نیز یک خانواده به این صورت تشکیل می شود؛ ما نه رو به روی زنان و نه مردان ایستادیم. در واقع در این فیلم انگشت اتهام ما سمت قهرمان زن داستان است.

یعنی در پروسه تولید فیلم نیز خودتان حتی نگران چنین قضایای نبودید؟

جالب است بدانید خیلی از افراد در مرحله ساخت فیلم می گفتند که این فیلمی ضد زن و ضد مادر است. برای همین می گویم نه ما چنین نگاهی داشتیم و نه اکثر تماشاگران خاص و عامی که فیلم را دیدند از آن چنین برداشتی کردند. این نکته مهمی است که به واسطه شخصیت مادر همه مخاطبان مرد و زن که فیلم را می بینند با توجه به اینکه مادری دارند که برای شان عزیزتر از هر گوهر و جواهری است، با آن همذات پنداری بیشتری بکنند. این اتفاق طبیعی است اما به این معنا نیست که این فیلم روبه روی مردان ایستاده و آنها با «شهربانو» ارتباط برقرار نمی کنند. طبیعتاً هر مردی گوهری به نام مادر دارد که آن را دوست دارد و به همین دلیل با مادر فیلم و همچنین با مردان قصه ارتباط برقرار می کند. حداقل ما تلاش کردیم که این اتفاق رخ دهد.

«شهربانو» دومین ساخته مریم بحرالعلومی در سمت کارگردان است که در اولین تجربه سینمایی خود که با عنوان «پاسیو» شناخته می شود، توجه تعدادی از منتقدان سینما را به خود جلب کرد. بحرالعلومی در دومین تجربه سینمایی به سراغ فیلمی مادرانه با مضمونی اجتماعی رفته است. «شهربانو» روایتی از زندگی مادری است که پس از ۱۱ سال برای عروسی پسرش از زندان به مرخصی آمده است. این فیلم از تولیدات سال ۹۸ سینمای ایران بوده و در آن بازیگرانی همچون فرشته صدر عرفایی، بهناز جعفری، گلاره عباسی، سامان صفاری، محمد ولی زادگان، علی کیان ارثی، ترنم کاظمی، بهرنگ علوی و یوسف تیموری به ایفای نقش پرداخته اند. به بهانه اکران این فیلم در نخستین جشنواره بین المللی فیلم حوا باز نشر بخشی از گفت و گو با مریم بحرالعلومی پیرامون چگونگی تولید این فیلم که به همت همکاران مان در هنر آنلاین انجام شده است را در ادامه می خوانید.

در سینمای امروز ایران کم پیش می آید که فیلمی با قهرمان های خانم در رنج های سنی مختلف ساخته شود. با توجه به دو فیلمی که تاکنون از شما به نمایش در آمده است، آیا می توان این موضوع را به عنوان یکی از دغدغه های شما به شمار آورد و بر این مبنا اینطور پیش بینی کرد که در آثار دیگر خود نیز این رویه را در پیش بگیرید؟

فیلم اولم وجه زنانه سنگینی داشت اما در آنجا هم تلاش کرده بودم که کفه مردانه فیلم خیلی سبک تر نباشد. به همین دلیل مردان فیلم هم قصه خودشان را داشتند و تلاش شده بود که همذات پنداری لازم را با مخاطب داشته باشند. در فیلم «شهربانو» هم، چون شخصیت اول و قهرمان مادری است که زنانگی را در بر دارد، باز هم کفه زنانه فیلم سنگین تر است ولی اینجا هم همگی گروه تلاش کردیم تا کفه مردانه خیلی سبک تر نباشد. البته با توجه به اینکه قهرمان، مادر یک خانواده است، طبیعی است که فیلم وجهه زنانه پررنگ تری پیدا کند. اما اینکه من تصمیم گرفته باشم یا تصمیم داشته باشم که صرفاً از زنان صحبت کنم و چالش های زنانه را بیان کنم، باید بگویم چنین پیش فرضی وجود ندارد. برای شخص من همیشه معضلات اجتماعی مسئله اساسی بوده و هست. معضلاتی که شاید بتوانم با پرداختن به آنها در بسترهای مختلف جامعه برای لحظاتی چه در مردم و چه در مسئولین و چه در سطح جهانی و برای مخاطبان نقاط مختلف تعمق ایجاد کنم.

در واقع چالش مند بودن قصه می تواند همراهی

تجدید کننده: جنبی فرآورده
کارگردان: مریم بحرالعلومی

چهارشنبه و پنجشنبه ها
۲۲:۱۵ | شبکه یک سیما
تکرار دو قسمت جمعه ها بعد از خبر ۲۱

سینما

سینما

سینما

سینما

سینما

سینما